

[บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การดำเนินงานวิจัย เรื่อง ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีจุดมุ่งหมายการศึกษา คือ 1) เพื่อศึกษาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยบรรลุตามจุดมุ่งหมายการศึกษาที่ตั้งไว้ คณะผู้ศึกษาจึงได้กำหนดวิธีดำเนินงานวิจัย ดังรายละเอียดที่จะเสนอตามลำดับ คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวนทั้งสิ้น 151 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองพิษณุโลกจำนวน 80 โรงเรียน และอำเภอบางระกำจำนวน 71 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากตารางของ Krejcie และ Morgan ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 108 โรงเรียน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนมีผู้ให้ข้อมูล จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน ครูโรงเรียนละ 1 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. ตัวแปร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าแบ่งเป็น

2.1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานะภาพของผู้ให้ข้อมูล จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ซึ่งใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม
2. ด้านการจัดระบบงาน
3. ด้านวิชาการ
4. ด้านการบริหารจัดการ
5. ด้านสังคมและชุมชน
6. ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม มีวิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ (ดังปรากฏในภาคผนวก ก.)

ตอนที่ 1 . สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับ เพศ สถานภาพในการดำรงตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา

ตอนที่ 2 . แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ 6 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำนวน 8 ข้อ ด้านการจัดระบบงาน จำนวน 8 ข้อ ด้านวิชาการ จำนวน 8 ข้อ ด้านการบริหารจัดการ จำนวน 8 ข้อ ด้านสังคมและชุมชน จำนวน 7 ข้อ และ ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหารจำนวน 7 ข้อ รวม 46 ข้อ

2. การสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการโดย

- 2.1. ศึกษาแนวคิดและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพจากนักวิชาการหลาย ๆ ท่านเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ ศึกษาจากงานวิจัยของ วีระ รุญเจริญ.(2547),สมเดช สีแสง.(2545),อนุชา กอนพวง.(2550)

- 2.2 .ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างแบบสอบถาม การตั้งคำถาม เพื่อกำหนดลักษณะขอบเขตของคำถาม จากหนังสือ การวิจัยเบื้องต้น ของ บุญชม ศรีสะอาด (2538 :40-98)

2.3 .สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคุณวุฒิต่างๆตามปริญญาโท ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อตรวจสอบข้อคำถามที่เห็นว่าเป็นแบบสอบถามที่นำไปใช้ได้กับกลุ่มตัวอย่าง (รายนามดังปรากฏในภาคผนวก ข.)

การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) กระทำโดยการให้คะแนนในแบบสอบถาม ดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้อง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้อง
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ถูกต้อง

จากนั้นนำผลการให้คะแนนจากข้อคำถามทั้งหมด 60 ข้อ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามระหว่าง .06 -1.00 คะแนนมีทั้งหมด 46 ข้อ คณะผู้ศึกษาจึงนำข้อคำถามทั้ง 46 ข้อ ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ดังปรากฏในภาคผนวก ค.)

2.4. นำแบบสอบถาม ตามข้อเสนอนี้ของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนนำไปใช้กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 43 โรงเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีของ Conbach เรียกว่า “สัมประสิทธิ์แอลฟา” มีค่าเท่ากับ .90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ดังปรากฏในภาคผนวก ง.)

2. คณะผู้ศึกษาทำบันทึกข้อความหนังสือนำเสนอแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาตอบแบบสอบถาม (ดังปรากฏในภาคผนวก ง.)

3. คณะผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในเขตอำเภอเมืองและเขตอำเภอบางระกำจังหวัดพิษณุโลก

4. ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบบสอบถามของกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษามีความสมบูรณ์ร้อยละ 100 แบบสอบถามของครู มีความสมบูรณ์ร้อยละ 100 และแบบสอบถามของกลุ่มคณะกรรมการบริหารสถานศึกษามีความสมบูรณ์ร้อยละ 80.55 เพราะบางโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างไม่มีผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับและแบบสอบถามบางฉบับตอบไม่ครบในแต่ละหน้า

5. นำแบบสอบถามที่ได้คืนกลับมาไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับวิธีดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS V.14 ดังนี้

2.1. สถานภาพการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทสถานศึกษา สังกัดสถานศึกษา วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ร้อยละ

2.2. คุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การกำหนดระดับคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ มี 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ดังนี้

คะแนน 4 .50 – 5.00 หมายถึงมีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 3 .50 – 4.49 หมายถึงมีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับมาก

คะแนน 2 .50 – 3.49 หมายถึงมีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 1 .50 – 2.49 หมายถึงมีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 .00– 1.49 หมายถึงมีคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3. เปรียบเทียบคุณลักษณะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทิศทางเดียว One - Way ANOVA สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างใช้ F – Test

3.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการคำนวณหาค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สูตรดังนี้

3.1. การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากสูตร (อ่างใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ : 2539 , 249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
 N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีของ Conbach เรียกว่า “สัมประสิทธิ์แอลฟา” คำนวณโดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด หน้า 96)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S^2}{S_t^2} \right)$$